

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Valašské Meziříčí, Křižná 167, okres Vsetín

Křižná 167, 757 01 Valašské Meziříčí

Identifikátor školy: 600 149 595

Termín konání inspekce: 23. – 26. duben 2001

Čj.	154 31/01-11103
Signatura	ko4cu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Valašské Meziříčí, Křižná 167, okres Vsetín je plně organizovanou školou s právní subjektivitou. Je školou sídlištní a pavilónovou.

Město Valašské Meziříčí zřídilo dnem 2. 1. 1993 v souladu s ustanovením § 14. odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, Základní školu Křižná (dále ZŠ) jako příspěvkovou organizaci. Její sídlo je na adrese Valašské Meziříčí, PSČ 757 01, Křižná ulice č.167, IČO 45211451. Škola poskytuje základní vzdělání a její činnost je vymezena zákonem č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy. Statutárním orgánem základní školy je ředitel, jmenovaný Školským úřadem Vsetín (dále jen ŠÚ), který školu řídí a plní úkoly vedoucího organizace v rozsahu stanoveném zmocněním ředitelky ŠÚ a statutem zřizovatele a je oprávněn jednat ve všech věcech jménem základní školy. Škola byla zřízena na dobu neurčitou.

Zřizovatel poskytuje k provozování činnosti majetek movitý podle delimitační dohody. Způsob hospodaření s nemovitým majetkem byl dán dle zřizovací listiny statutem. S účinností od 1. 9. 1999 změnou zřizovací listiny (Dodatek č. 1) upravil zřizovatel název organizace na Základní škola Valašské Meziříčí, Křižná 167, okres Vsetín. Změna názvu školy navazuje na Rozhodnutí ŠÚ Vsetín čj. 2 275/1999 ze dne 23. 6. 1999, který provedl k 1. 9. 1999 změnu zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s již upraveným názvem organizace.

Základní škola má odloučené pracoviště na adrese Valašské Meziříčí, Podlesí č. 457. Dle výše citovaného rozhodnutí sdružuje:

1. Základní školu s kapacitou	1 010 žáků
2. Mateřskou školu s kapacitou	20 žáků
3. Školní družinu s kapacitou	150 žáků
4. Školní jídelnu s kapacitou	1 000 žáků
5. Školní jídelnu s kapacitou	100 žáků

V současné době škola mateřskou školu neprovozuje. Ve výkazu o základní škole V 3-01 na školní rok 1999/00 škola uvedla celkem 882 žáků. Povolená kapacita žáků nebyla překročena. Byly také zkontrolovány třídní výkazy a třídní knihy za školní rok 1999/00. Celkový počet žáků činil 884. Škola však dostala finanční prostředky na počet žáků dle výše uvedeného výkazu.

Dle podkladové inspekční dokumentace, vypracované ředitelem školy, má škola ke dni inspekce celkem 879 žáků. Jsou vyučováni ve 37 třídách prvního a druhého stupně. Její součástí je školní družina a školní jídelna. Vyučování probíhá ve dvou odloučených pracovištích. Ve škole v Podlesí je vyučován 1. – 5. ročník ve čtyřech třídách.

Ve škole pracuje celkem 52 učitelů a 5 vychovatelek školní družiny. Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Žáci jsou vyučováni v běžných třídách, ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů (VI.A, VII.A, VIII.A a IX.A), ve specializovaných třídách (VI.E, IX.E a IX.D). Do školy dojíždějí i žáci z okolních obcí: Malá Lhota, Velká Lhota, Brňov, Jarcová, Branky, Police, Kunovice a Loučka.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekční tým hodnotil kvalitu vzdělávání v popsáných předmětech na základě zjištění v oblasti plánování a přípravy výuky vzhledem ke vzdělávacímu programu školy, úrovni personálních, materiálních a psychohygienických podmínek výuky, účelnosti organizace výuky i použitých forem a metod práce, účinnosti motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu a hodnocení úrovně spolupráce i vzájemné komunikace.

Český jazyk

Týdenní časová dotace vyučovacích hodin odpovídá ve všech ročnících učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. S ohledem na vyšší počet žáků jsou třídy prvního a druhého ročníku v hlavní budově školy jedenkrát týdně děleny na dvě skupiny. Optimální počty žáků ve stejných ročnících v odloučeném pracovišti v Podlesí dělení tříd nevyžadují. Učitelé mají učební osnovy rozpracovány v tematických plánech i s časovým rozvržením učiva. Většinou jsou plány sestaveny podle používaných učebnic. Kontinuita výuky na prvním stupni v hlavní školní budově je zajištěna jednak prostřednictvím metodického sdružení, v odloučeném pracovišti vzájemnými konzultacemi vyučujících. Na druhém stupni koordinuje obsah učiva v ročnících předmětová komise českého jazyka. Všichni žáci sedmého až devátého ročníku navštěvují volitelný předmět cvičení z českého jazyka. Kontrolou tematických plánů a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že je ve vyučovacích hodinách tohoto volitelného předmětu pouze procvičováno učivo dle závazných osnov českého jazyka. Vzdělávací obsah uvedeného volitelného předmětu funkčně nerozvíjí Standard základního vzdělání. Touto skutečností byl porušen § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol ve znění pozdějších zákonů. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, individuální péče je jim věnována. Plánování a příprava na výuku byly hodnoceny od stupně vynikající po stupeň pouze vyhovující, celkově byla tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky pro výuku českého jazyka má škola téměř vynikající. Učitelé na obou stupních mají předepsané pedagogické a odborné vzdělání. Výjimku tvoří jedna učitelka prvního stupně, která absolvovala střední pedagogickou školu a nemá způsobilost pro výuku na prvním stupni. Tím je porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Materiální podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné. Žáci pracovali s platnými učebnicemi, v jedné třídě druhého stupně s odbornou literaturou a v další třídě s knihami probíraného literárního žánru. Žákům ve specializované třídě nejstarších chlapců přichystala učitelka vhodné pracovní texty pro samostatnou práci i studium probíraného učiva. Na prvním stupni pracovali učitelé s vlastnoručně vyrobenými pomůckami, používali i velké nástěnné tabule a obrázky. S didaktickou technikou nepracoval žádný vyučující.

Psychohygienické podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako průměrné. Vyučování probíhalo v běžně vybavených učebnách. V některých byl starší nábytek, zejména v odloučeném pracovišti, nový školní nábytek je postupně pořizován. V nižších ročnících prováděli žáci relaxační činnosti na koberci umístěném vždy v zadní části místnosti. Výzdoba tříd na prvním stupni byla vkusná, funkční, výrazně se odlišovala od vzhledu učeben na druhém stupni. Méně podnětné prostředí bylo v prostorách odloučeného pracoviště. Tempo výuky

neodpovídalo vždy věku žáků, v některých sledovaných hodinách nedostatečné pracovní vytížení nemotivovalo přítomné k žádoucí aktivitě.

Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny od stupně vynikající po stupeň pouze vyhovující, celkově byla tato oblast hodnocena jako průměrná. Vždy byli žáci seznámeni s plánovaným obsahem vyučovací jednotky. Na prvním stupni učitelé střídali pestré formy činností, pasivnější jedince často zaktivizovali didaktickými hrami a soutěžemi. V žádné hodině nechyběla samostatná práce s vyhodnocením. Společné opakování, kontrola písemností, deníčků a žákovských knížek potvrzuje, že je ve všech ročnících věnována systematická pozornost pravopisu. V nižších ročnících je dbáno na to, aby se žáci naučili správným tvarům písma. V literární složce předmětu se žáci cvičili v pamětném zvládnutí vybraných říkanek, v technice čtení a ve čtení s porozuměním. Na druhém stupni v mluvnické složce jazyka byl také dán dostatečný prostor k opakování pravopisných jevů, slovním rozborům a určování vedlejších vět v souvětí s obtížností úměrnou věku žáků. Samostatné práce byly vždy vyhodnoceny. V literární složce jazyka pedagožky potvrdily, že jejich výklad jsou žáci zvyklí doplňovat svými znalostmi z přečtených knih i z poznatků získaných v jiných předmětech. Záporně působilo, že ani v jedné hodině nebyla zařazena vhodná poslechová ukázka.

Vstupní motivační metody nebyly vždy využity, ojediněle vyučující navazovali v úvodu na životní zkušenosti žáků. Většina pedagogů si v průběhu i v závěru hodiny ověřovala pochopení učiva. Individuální dispozice žáka byla respektována. Na prvním stupni byla zřetelná motivace pochvalou. Trpělivým opravováním chyb se vyznačovala práce učitelky ve specializované třídě. Motivace a hodnocení byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Rovněž interakce a komunikace měly úroveň velmi dobrou. V hodinách sledovaného předmětu žáci respektovali dohodnutá pravidla chování, jen ojediněle se vyskytly drobné projevy nekázně.

Obsah předložených písemných prověrek na obou stupních odpovídá osnovám. Úprava v sešitech má horší úroveň na druhém stupni.

Žáci školy dosahují příkladných výsledků v různých aktivitách. V soutěži *Náš svět* v roce 2000 si osm žáků přivezlo významné ocenění z národního kola. V letošním školním roce postoupila jedna žákyně v olympiádě českého jazyka rovněž do nejvyššího kola.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk byla celkově hodnocena jako průměrná, výrazně lepší úroveň výuky byla zaznamenána na prvním stupni.

Německý jazyk

V rámci komplexní inspekce bylo hospitováno ve všech ročnících školy, v kterých výuka cizích jazyků dle učebního plánu probíhá. Časová dotace předmětu, tři hodiny týdně, byla v souladu se zvoleným učebním plánem. Obsah probíraného učiva byl ve shodě s učebními osnovami. V kontextu návaznosti učiva jednotlivých ročníků a vzájemné korelace učiva v paralelních třídách téhož ročníku však v době inspekce v některých třídách došlo ke zřetelnému časovému zpoždění učiva vzhledem k předloženým tematickým plánům, což je zřetelné zvláště v devátém ročníku. Plánování výuky ve vztahu k realizaci naplňování osnov bylo hodnoceno jako průměrné.

Rovněž podmínky výuky byly hodnoceny jako průměrné. Všichni učitelé mají pedagogickou způsobilost, žádný z nich však není odborně vzdělán k vyučování daného předmětu. Pro výuku německého jazyka je využívána jedna odborná učebna, která je poměrně dobře vybavena pomůckami i didaktickou technikou. Hospitované hodiny byly realizovány právě v této třídě. Jejich využití je však limitováno velikostí, početnější skupiny žáků v ní nemohou pracovat. Výuka početnějších skupin proto probíhá v kmenových učebnách, jejichž vybavení je omezeno

celodenním provozem výuky dalších předmětů. Ve všech ročnících žáci pracují s učebnicemi jednotné řady (Heute haben wir Deutsch), mají k dispozici příslušné magnetofonové nahrávky a s výjimkou osmého ročníku i pracovní sešity. Ve většině tříd učitelé dále využívají obrazové materiály, kartičky s mluvnickými jevy a aplikace na magnetické tabule. Členění výuky ve sledovaných hodinách bylo předem promyšlené, v praxi však většinou časově nevycházelo, chyběl prostor zejména v závěru vyučovacích hodin. Tempo výuky bylo přiměřené aktuálnímu stavu třídy, v osmém a devátém ročníku však bylo výrazně omezeno pasivitou žáků.

Výuka byla vesměs věcně i odborně správná, vyučovací metody byly zaměřené především na společné opakování a procvičování učiva, velmi malý prostor byl dáván samostatnému a aktivnímu učení a možnosti alternativních postupů při řešení úloh a problémů. V žádné z hospitovaných hodin nebyl zaznamenán individuální přístup učitele k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Další zdroje informací především z oblasti reálií německy mluvících států a každodenního života žáků a jejich německých vrstevníků byly využívány zejména ve třídách prvního stupně a při výuce v odborné učebně (videozáznam). Se slovníky žáci pracovali sporadicky a jen ve dvou třídách. Organizace, formy a metody výuky byly na průměrné úrovni.

Vstupní a průběžnou motivaci učitelé efektivně využívali jen v některých hodinách. Velký důraz byl kladen na ověřování pochopení učiva zejména v průběhu vyučování, učitelé efektivně využívali zpětné vazby a analýzy chyb žáků. Klasifikace žáků v žákovských knížkách nebyla systematická a nemá dostatečnou frekvenci. Oblast motivace a hodnocení lze tedy hodnotit jako průměrnou.

Rovněž oblast interakce a komunikace byla hodnocena jako průměrná. Jen někteří učitelé v dostatečné míře využívali němčinu jako prostředek komunikace se žáky, jiní se dopouštěli i gramatických chyb ve své snaze mluvit na žáky německy. Úroveň jejich němčiny nebyla vždy adekvátní schopnostem žáků pro porozumění jejich pokynům a výkladu. Žáci měli ze strany učitelů vytvořen dostatečný prostor pro vyjadřování vlastního názoru, ne vždy jej však využívali. Všichni učitelé plně respektovali osobnost žáka a snažili se rozvíjet jejich smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci.

Kvalita vzdělávání v německém jazyce byla celkově hodnocena jako průměrná.

Předměty estetického zaměření na prvním stupni

V rámci bloku esteticko-výchovných předmětů byla hodnocena úroveň výchovně vzdělávací práce v předmětech hudební a výtvarná výchova. Časová dotace předmětů byla dodržena. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám přijatého vzdělávacího programu. Plánování práce v obou předmětech probíhá formou tematických plánů. Pouze formální činnost metodického sdružení pro první stupeň a jeho zaměření na tzv. hlavní předměty se odráží na jejich různé kvalitě v jednotlivých ročnících i u jednotlivých vyučujících. Tematické plány pro hudební výchovu jsou často pouze seznamem písní, ve výtvarné výchově spíše soupisem témat a náplní příslušných vyučovacích hodin. V plánech chybí stanovení vzdělávacích cílů jednotlivých témat, zejména v teoretické oblasti, což se projevuje i na obsahu zápisů v třídních knihách. Zvláště v hudební výchově nejsou v plánu zapracována témata nauková a poslechová. Vyučující většinou při plánování vycházejí z metodik nebo z učebnic pro tyto předměty. K inspiraci jim slouží i průběžně doplňovaný katalog výtvarných žákovských prací, které je možno v rámci plánovaných témat s žáky realizovat. Plánování a příprava výuky je velmi dobrá, učební osnovy škola plní.

V jedné třídě byla výuka prováděna učitelkou bez požadované pedagogické a odborné způsobilosti, což je v rozporu s právními předpisy. Tím je porušen § 3 odst.1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů,

§ 51 odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Tato skutečnost neměla záporný vliv na kvalitu její práce. Výuka předmětů estetického zaměření na prvním stupni probíhá v kmenových třídách. Vybavení tříd je běžné, odpovídá hygienickým zásadám. Při výuce byly používány starší elektronické klávesové nástroje a rytmické nástroje. Žáci si sami vyrobili ozvučná dřívka. Jiná didaktická technika ani využití dalších doprovodných hudebních nástrojů nebylo pozorováno. Podmínky pro výuku je možno hodnotit jako velmi dobré.

V oblasti organizace, forem a metod výuky byla úroveň hospitovaných hodin velmi rozdílná. V hodnocení se objevily hodiny vynikající, jedna hodina hudební výchovy byla po stránce organizace, metod a forem hodnocena jako nevyhovující. V obou předmětech navazovalo učivo na poznatky žáků, bylo procvičeno většinou formou řízeného rozhovoru, v jednom případě se v hudební výchově objevila i problémová úloha. V malém počtu hodin bylo používáno pomůcek, velmi málo využívali vyučující doprovodných hudebních nástrojů. K doprovodu písní se snažili s rozdílnou úrovní zvládnout techniku hry na tělo nebo na rytmické nástroje. V některých případech se však dopouštěli různě závažných metodických chyb při rytmických a intonačních cvičeních. Ve výtvarné výchově bylo použito vhodných trojrozměrných pomůcek, literatury a obrazových materiálů, starších žákovských prací. Jejich zařazení do výuky bylo velmi účelné a vhodné a pomohlo v rámci mezipředmětových vztahů využít znalostí z jiných předmětů. Čas byl v pozorovaných hodinách ve většině případů efektivně využit, v některých hodinách výtvarné výchovy nestihli žáci dokončit zadanou práci. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Motivace byla vždy promyšlená, i když v některých hodinách redukována na pouhé seznámení žáků s obsahem a cílem hodiny. Průběžná pozitivní motivace a pochvala byla zařazována podle aktuálního stavu třídy. Zkoušení ani prověřování znalostí nebylo pozorováno. Známkování ve výtvarné výchově je zaměřeno na praktické činnosti a probíhá na základě společného hodnocení výsledků práce. V hudební výchově se známkování projevuje sporadicky, jsou hodnoceny spíše znalosti z oblasti naukové a teoretické, v některých třídách průběžné hodnocení v předmětu zcela chybí nebo není zapisováno do žákovských knížek. V oblasti motivace a hodnocení převažují pozitiva. Tuto oblast je možno hodnotit jako velmi dobrou.

V některých hodinách se projeví drobné nedostatky s kázní. V jedné hodině hudební výchovy s poslechem nebyli žáci ochotni respektovat pokyny učitelky, a tím se rozpadla organizace celé vyučovací jednotky. Nepodařilo se tak vůbec splnit stanovené výchovné cíle. V ostatních vyučovacích hodinách žáci dostávali prostor k diskusi, zejména při hodnocení výsledků práce ve výtvarné výchově, kde mohli projevit vlastní názor. Tím také rozvíjeli své komunikativní dovednosti. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů byla různá, v převážné většině velmi dobrá. Ve třech případech byla hodnocena jako vynikající. Málo prostoru bylo v hodinách dáno vzájemné kooperaci a spolupráci mezi žáky, i když to některé části sledovaných hodin umožňovaly. Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Hodiny obou výchov byly často brány jako pouze odpočinkové, o čemž svědčil přístup žáků, ale i přístup vyučujících, zejména v oblasti plánování výuky, promýšlení výukových cílů, výběru organizačních forem a metod práce.

Výuka předmětů esteticky zaměřených měla, i přes výrazně rozdílnou úroveň kvality pozorované práce, celkově velmi dobrou úroveň.

Matematika

Výuka byla sledována na druhém stupni u všech sedmi učitelů, kteří matematiku v letošním školním roce vyučují. V rozvrhu hodin je týdenní hodinová dotace v souladu se schváleným učebním plánem. Vždy jedna třída v ročníku je vyučována podle modelového učebního plánu s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96-22. V ostatních třídách je od sedmého ročníku povinná výuka doplněna pro všechny žáky o volitelný předmět cvičení z matematiky, v rozsahu jedné hodiny týdně. Tematické plány s časovou dotací pro učební celky dané osnovami předmětu jsou zpracovány jednotně pro všechny třídy v ročníku, včetně tříd s rozšířenou výukou matematiky. V těchto třídách jsou plány doplněny o kapitoly Základy kombinatoriky v obsahu a rozsahu, který odpovídá věku žáků. Upravené modelové osnovy schválené MŠMT ČR pod čj. 15 986/99-22 pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů nejsou ve škole v matematických třídách plně akceptovány. Učební osnova ve volitelném předmětu cvičení z matematiky nerozvíjí funkčně kmenové učivo, zahrnuje zejména opakování učiva minulých ročníků. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla v souladu s učebními osnovami, stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělání. Plánování bylo hodnoceno jako průměrné, příprava na výuku jako velmi dobrá. Souhrnně byla tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky výuky byly hodnoceny jako vynikající, všechny hodiny matematiky na druhém stupni jsou vyučovány učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila kvalitu výuky. Výukové prostory odpovídají běžnému standardu, třídy jsou vybaveny ve většině novým žákovským nábytkem, v několika třídách jsou umístěny nástěnné tabule s názornou matematickou symbolikou a vzorci.

Vybavenost učebními pomůckami je průměrná, některé pomůcky si zhotovují učitelé do výuky sami. Didaktická technika byla využita pouze v jedné ze sledovaných vyučovacích hodin. Učebnice pro výuku matematiky byly zakoupeny od šestého do devátého ročníku nově a v celé řadě, v hodinách především vyšších ročníků byly použity také sbírky úloh. Podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, formy a metody byly ve sledované výuce hodnoceny od stupně vynikající po stupeň průměrný, celkově jako velmi dobré. Výběr učiva i struktura vyučovacích hodin odpovídaly výukovým cílům i skladbě třídy. V úvodní části bylo vždy zařazeno pamětné opakování, vyučující využívali zpětné vazby k ověřování pochopení učiva. Ve výuce převládala frontální způsob vyučování, současné trendy v oblasti metod a forem práce se výrazněji projevíly pouze ve dvou vyučovacích hodinách, a to v jedné hodině ve specializované třídě a v jedné třídě s rozšířenou výukou matematiky. Při vyvozování nového učiva byla v těchto třídách velmi dobře promyšlena vstupní motivační část, výběrem vhodných problémových úloh a názorných příkladů byli žáci vedeni k aktivnímu učení a vlastnímu vyvození závěrů. Výklad byl srozumitelný, logicky uspořádaný. Ve vyučovacích hodinách, jejichž cílem bylo opakování a upevnování učiva z geometrie i algebry, byly zadávané úkoly připravené, navazovaly na předcházející učivo. Ve vyšších ročnících pracovali žáci většinou formou samostatné práce, s cílem uplatnit získané poznatky při řešení aplikačních úloh z praxe. Pracovní tempo bylo při výuce náročné, ale zvládnutelné, učitelé respektovali aktuální složení třídy. Výuka byla vedena odborně správně. Znalosti žáků byly velmi dobré.

Hodnocení znalostí žáků je prováděno ústním zkoušením, nejvíce však písemnými prověrkami a testy. Během výuky byly výkony žáků většinou pozitivně hodnoceny a motivovaly je k další

práci. Sešity žáků jsou kontrolovány pouze namátkově, jejich písemná a grafická úroveň je průměrná. V hodinách převládal verbální projev učitelů, rozvoj komunikativních dovedností nebyl ve většině dostatečně akcentován. Vztahy mezi učiteli a žáky jsou založeny na vzájemné důvěře a respektu. Motivace a hodnocení i rozvoj komunikace a interakce byly hodnoceny jako průměrné.

Učitelé matematiky na druhém stupni pracují v rámci předmětové komise matematiky, tento metodický orgán má zpracován plán činností a úkolů, které provádějí v součinnosti s vedením školy, problematiku soutěží (olympiády, Klokán, Pythagoriáda). V matematických soutěžích dosahují žáci zejména z matematických tříd dlouhodobě velmi kvalitní výsledky. Kontrola čtvrtletních písemných prací prokázala jednotnou formu vyhodnocení (bodový systém), zpracování získaných informací jako důležité zpětné vazby. Další využití pro zkvalitnění práce učitelů nebylo v žádném z předložených dokumentů zaznamenáno.

Na základě zjištěných skutečností byla výuka matematiky hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty na druhém stupni

V rámci tohoto bloku byla hodnocena výuka v dějepise a občanské výchově. Škola realizuje výuku podle vzdělávacího programu Základní škola a tomu také odpovídala časová týdenní dotace v jednotlivých ročnících. Její plnění by měly podle představy vedení školy zabezpečovat zejména metodické orgány a tematické plány jednotlivých vyučujících. ČŠI zjistila, že rozvržením učiva do jednotlivých ročníků se zabývala pouze předmětová komise dějepisu, stejný metodický orgán pro výuku občanské výchovy nebyl ve škole zřízen. Tato skutečnost výrazně ovlivnila plnění obsahu osnov přijatého učebního plánu. Chybí plánovaná představa, ve kterém ročníku se bude příslušné učivo probírat. Tím dochází k nechtěné duplicitě (viz učivo o kultuře souběžně probírané v době inspekce v 6. i 7. ročníku). Vyučující se řídí spíše obsahem učebnice, často pracují dle zápisů v třídních knihách i na jiné problematice, než kterou mají uvedenu v tematických plánech. Kontrolou písemných dokladů bylo zjištěno, že je v tomto předmětu obsah daný osnovami plněn. ČŠI musí dále konstatovat, že ve škole se jako synonymní výraz pro označení předmětu ještě velmi často užívá sousloví občanská nauka. Pracovnice kontroly se s ním setkávaly ve formě zkratk v povinné dokumentaci i v žákovských knížkách.

Jiná situace je ve výuce dějepisu. Kontrolou třídních knih platných pro školní rok 1999/00 bylo zjištěno, že v devátých ročnících bylo dobráno učivo pouze po padesátá léta. Tematické plány pro letošní školní rok jsou koncipovány tak, že by výuka končila r. 1968. ČŠI musí konstatovat, že v minulém školním roce nebyly splněny osnovy dané vzdělávacím programem Základní škola a toto nesplnění je v tomto školním roce opět naplánováno. Touto skutečností došlo k porušení § 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Pro rozšíření poznání v této oblasti jsou každoročně organizovány návštěvy vhodných výstav a exkurze. Jsou pro ně pořádány preventivně zaměřené besedy a školní vlastivědné výlety. Každoročně má škola svého zástupce v okresním kole soutěže Mladý historik.

Plánování jednotlivých vyučovacích hodin se odvíjelo od erudovanosti a zodpovědnosti každého jednotlivého vyučujícího. Celkově lze oblast plánování a přípravy výuky společenskovědních předmětů ve škole označit za průměrnou.

Výuka dějepisu je ve všech třídách zajištěna učiteli s příslušným odborným i pedagogickým vzděláním. Výuka občanské výchovy je svěřena učitelům bez příslušné odbornosti, často jsou voleni třídní učitelé. Vzhledem k prostorovým podmínkám, které jsou škole k dispozici, nejsou

pro výuku těchto oborů specializované učebny. Většina tříd je sice vybavena novým nábytkem, ale výzdoba je strohá, až na některé učebny, které nesou pečeť odbornosti třídního učitele. Také vybavování pomůckami je postupné a závislé na výši finančních možností. Prostory pro jejich uložení nelze označit za ideální, jsou určeny pro různé předměty a slouží i několika pedagogům jako pracovní. Ve většině vyučovacích hodin byla pozorována pouze práce s dvojrozměrnými pomůckami vyráběnými samotnými učiteli. Ve všech ročnících pracovali žáci v občanské výchově bez učebnic, v dějepise měli učebnice, které svým obsahem zastarávají, v sedmých ročnících nebyly schválené učebnice v dostatečném množství pro každého žáka. Učební prostory odpovídaly stávajícímu počtu žáků, byly dostatečně osvětleny a vytopeny. Mnohá okna jsou proti slunečnímu svitu kryta pouze závěsy, často neestetickými a roztrhanými. Vzhledem k těmto skutečnostem byly materiální podmínky výuky označeny jako průměrné.

Z hlediska psychohygieny byla většina hodin přizpůsobena věku žáků. Jen u některých vyučujících by bylo potřeba častěji střídát činnosti. Vztah k vyučujícímu i užití metody měly vliv na celkovou atmosféru ve třídě. Psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Struktura vyučovacích hodin měla klasickou podobu, výukový cíl byl vždy splněn. Převládala frontální práce s celou třídou založená na řízeném rozhovoru. Jen v jedné hodině byla využita didaktická technika, v mnohých bylo velmi málo názorných pomůcek. Učivo však bylo vyvozováno ze znalostí žáků, byli vedeni k dalšímu hledání informací a zejména byli příkladně v mnohých hodinách vedeni k rozvoji vlastního myšlení a k formulaci svých názorů. Ve sledovaných předmětech se žákům dostávalo potřebných informací, méně bylo využito metod, které by podpořily výchovný charakter těchto oborů. Občas se vyučující bez příslušné odbornosti dopouštěli drobných odborných chyb. Při práci některých pedagogů bylo pozorováno užití moderních pedagogických metod a dobře volenými problémovými otázkami bylo rozvíjeno logické myšlení žáků. Celkově lze oblast organizace, forem a metod výuky hodnotit jako průměrnou.

Vstupní motivace byla většinou pouze racionální, během práce však byli žáci povzbuzováni a chváleni za dobrý výkon. Lidsky pozitivním způsobem byli žáci i napomínáni nebo jim byly vytýkány případné chyby. Téměř všichni vyučující si zpětnou vazbou ověřovali zvládnutí učiva. Ve většině vyučovacích hodin bylo cílem zvládnutí množství informací, méně bylo dbáno na rozvoj žákovy individuality, jeho schopnosti sebehodnocení a sebereflexe. V některých třídách bylo kontrolou žákovských knížek zjištěno, že rodiče jsou jen minimálně informováni o prospěchu v občanské výchově. Oblast motivace a hodnocení byla z pohledu ČŠI hodnocena jako průměrná.

Atmosféra ve třídách byla pracovní, vztahy mezi žáky a pedagogy byly založeny na vzájemném respektu a důvěře. Velmi trpělivě a klidným způsobem byly řešeny i případné projevy drobné nekázně. Zejména v občanské výchově nebyl dáván žákům větší prostor pro vyjádření názorů, v obou předmětech pak chyběl prostor pro rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností. I oblast interakce a komunikace lze hodnotit jako průměrnou.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem byla výuka společenskovědních předmětů hodnocena celkově jako průměrná.

Přírodopis

Stanovený týdenní počet vyučovacích hodin předmětu přírodopis odpovídá ve sledovaných ročnících zvolenému učebnímu plánu. Je vyučováno ve dvouhodinové týdenní dotaci. Předmětová komise projednala na svém jednání koncepci přírodopisu. Ustupuje od výuky

přírodopisu s výrazným ekologickým zaměřením – osmý a devátý ročník a vrací se k výuce systematického přírodopisu v šestém a sedmém ročníku. Učebnice, které žáci v šestém a sedmém ročníku mají k dispozici, jsou platné, avšak vzhledem k obsahu výuky méně vhodné. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány do tematických a časových plánů, obsahují však jen vzdělávací celky bez stanovení jejich obsahu a rozsahu. Kontrolou těchto plánů, podrobnou kontrolou zápisů v třídních knihách i hospitační činností bylo prokázáno, že škola učební osnovy předmětu přírodopis plní. V jednotlivých ročnících nedochází při plánování výuky k obsahové duplicitě, kontinuita výuky je zajištěna. Učitelé přírodopisu byli na výuku připraveni. Oblast plánování a přípravy výuky vykazovala celkově velmi dobrou úroveň.

Předmět přírodopis vyučují tři učitelé s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Personální zajištění výuky je optimální.

Vyučovací hodiny přírodopisu probíhaly v kmenových třídách s nefunkční a nepodnětnou výzdobou. Výukové prostory i vybavení žakovským nábytkem odpovídalo běžnému standardu. Členění vyučovacích hodin až na jednu bylo dobře promyšleno, zvolené tempo výuky odpovídalo věku žáků. Ti měli k dispozici sešity s výstižnými a stručnými zápisy, pracovní listy a další studijní materiál. Učitelé během výuky využívali obrazovou dokumentaci v učebnici, použili názorné demonstrační obrazy, mapu Evropy v devátém ročníku, pro vytvoření správné představy u žáků využili torzo člověka, přírodninu. V jedné vyučovací jednotce devátého ročníku byla použita audiovizuální technika. Nebyly však využity všechny dostupné učební pomůcky. Materiální a psychohygienické podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

V jedné vyučovací hodině byla zařazena samostatná práce žáků ve skupinkách. Měli k dispozici úkoly a studijní materiál, ve dvojicích pak pracovali s pracovními listy. Jejich práce byla zpětně zkontrolována a slovně vyhodnocena. V ostatních vyučovacích jednotkách byla zvolena frontální metoda výuky. Učitelé zvolili kombinaci výkladu, rozhovoru a samostatné práce s knihou. Kontaktem s žáky zjišťovali, zda učivu porozuměli, zda správně pozorují názorné ukázky a registrují důležitá fakta. Převládaly otázky zaměřené na reprodukci učiva. Jen v některých vyučovacích hodinách bylo rozvíjeno myšlení žáků a byl kladen důraz na využití situačních výchovných aspektů. Vyučovací čas byl většinou využit efektivně. Při samostatných činnostech žáků byla uplatněna týmová spolupráce. Určitým nedostatkem ve specializované třídě bylo nezohlednění individuálních potřeb a schopností žáků. Organizace výuky, použité metody a formy práce byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Na počátku vyučovacích hodin byli žáci seznamováni se vzdělávacím cílem, vstupní verbální motivace chyběla zcela. Žáci byli motivováni průběžně použitím názorných učebních pomůcek, využitím jejich poznatků z praktického života, občas řešením dílčích jednoduchých úkolů. Orientační opakování v závěru prověřovalo stupeň porozumění a zapamatování si nových informací. Učitelé vytvořili příjemné prostředí a snahu žáků oceňovali pochvalou. Vyučovací hodiny byly většinou ukončeny hodnocením výkonu celé třídy. Frekvence známek v žakovských knížkách odpovídá charakteru předmětu, je vyhovující. Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Osobnost žáků byla vždy respektována, dohodnutá pravidla jednání byla žáky akceptována. Učitelé se spokojovali s jednoduchými odpověďmi žáků, nerozvíjeli jejich verbální schopnosti. Většina žáků měla pozitivní vztah k výuce. Oblast interakce a komunikace měla průměrnou úroveň.

Kvalita výuky přírodopisu byla celkově hodnocena jako průměrná.

Chemie

Výuka chemie respektuje časovou dotaci zvoleného vzdělávacího programu. V běžných třídách je chemie vyučována ve dvouhodinové týdenní dotaci, ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů je rozšířena o jednu hodinu, zaměřenou na praktické činnosti. Hodiny chemie jsou zařazeny v rozvrhu hodin na dopolední vyučování, chemická praktika jsou vyučována v odpoledním vyučování. Členění chemického učiva do jednotlivých ročníků bylo v tematických a časových plánech dodrženo, avšak není respektována skutečnost, že výuka probíhá ve třídách běžných i specializovaných. Předložené rozpisování plánované výuky měly rozdílnou vypovídající úroveň. Na základě hospitační činnosti, kontroly tematických a časových plánů učiva a zápisů v třídních knihách lze konstatovat, že škola platné učební osnovy plní, avšak plánovaný časový harmonogram není v některých třídách dodržen. Vyučující byli na výuku odpovědně připraveni. Oblast plánování a přípravy výuky byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Personální zajištění výuky je vynikající, chemii vyučují dva učitelé s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Předmět je vyučován v nově obnovené pracovně chemie. Učebna je vybavená novým žákovským nábytkem, své místo zde má moderní audiovizuální technika, skříňová sestava k uložení účelně využívaných pomůcek. Výzdoba je podnětná a funkční. Nástěnné tabule pomáhají žákům osvětlit a upevnit zásady při tvoření a čtení chemických vzorců anorganické i organické chemie. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, rovněž i zvolené tempo výuky i členění vyučovacích hodin. Žáci měli k dispozici sešity a učebnice, oba vyučující v každé vyučovací hodině použili k výuce ukázkou chemikálií, zařadili dle náročnosti žákovské nebo demonstrační pokusy. Materiální i psychohygienické podmínky výuky byly vynikající.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům. Až na jednu vyučovací jednotku vyučující správně odhadli čas pro jednotlivé úseky učiva, účinnost výuky podpořili praktickou experimentální činností a samostatnou prací žáků. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, položené otázky prověřovaly u žáků vědomosti pamětního rázu, usilovaly však i o aktivaci jejich samostatného myšlení i hledání souvislostí mezi probíranými jevy a poznatky již dříve osvojenými. Učitelé se opírali o praktické zkušenosti žáků, učivo výchovně využili. Ve většině vyučovacích hodin bylo učivo sděleno jednoduše, zajímavě a výstižně po krocích, kontrolou porozumění a podnětnými otázkami byli žáci vedeni k přemýšlení. V laboratorních cvičeních žáci na základě vlastní experimentální činnosti vyslovovali jednoduché závěry. Vyučovací hodiny byly produktivní. Organizace, formy a metody výuky byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách byli žáci v úvodu seznamováni se vzdělávacím cílem. Vstupní verbální motivace využita nebyla, zvědavost žáků však byla podnětna praktickou experimentální činností, uváděním příkladů z praxe, sdělováním zajímavostí. Vědomosti žáků byly ve sledovaných hodinách chemie prověřovány písemně, opakování bylo zaměřeno na tvoření a čtení chemických vzorců, řešení chemických rovnic. Učitelé při zpětné kontrole pozitivně hodnotili znalosti žáků. Orientační opakování mělo charakter zpětné vazby, mělo návaznost na probírané učivo. Oblast motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň.

Oba vyučující se vyjadřovali odborně a jazykově správně. Komunikace byla založena na vzájemném respektování a partnerství. Úroveň spolupráce a komunikace byla velmi dobrá.

Laboratorní práce jsou realizovány. Škola je již několik let organizátorem soutěže okresního kola chemické olympiády. Její žáci jsou nejen úspěšní řešitelé, někteří pravidelně obsazují přední místa. V tomto školním roce žákyně školy dosáhla prvního místa v okresním i regionálním kole.

Kvalita výuky chemie byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Ve všech sledovaných ročnících je tělesná výchova vyučována dvě hodiny týdně. Mimo tyto hodiny mají žáci od šestého do devátého ročníku možnost navštěvovat nepovinný předmět zájmová tělesná výchova. Je zřízeno šest skupin zájmové tělesné výchovy pro dívky i chlapce, se zaměřením na basketbal, volejbal a florbal. Učitelé mají zpracovány společné tematické plány učiva. Dle zápisů v třídních knihách nebylo časové plnění osnov tělesné výchovy u jednoho učitele rovnoměrně realizováno. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá. Celkově byla oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesnou výchovu na druhém stupni vyučuje šest učitelů, všichni mají požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Jedna učitelka, která absolvovala studium tělesné výchovy na vysoké škole s jiným než českým jazykem, nemá podle vyhlášky č. 139/1997 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců, vykonanou státní zkoušku z českého jazyka.

Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy nejsou zcela vyhovující. K výuce slouží vlastní tělocvična, školní hřiště s lehkootletickým oválem a škvárové fotbalové hřiště, obojí s dosti nerovným povrchem. Pro stávající počty žáků je tělocvična kapacitně nedostačující, běžně jsou v ní vyučovány dvě různé skupiny (50 i více žáků). Plánováno je vybudování víceúčelového hřiště u školy, zahájení jeho stavby je však podmíněno finanční možností zřizovatele.

V areálu tělocvičny je vybudováno kompletní sociální zázemí. Jsou zde i dva kabinety pro učitele tělesné výchovy a kabinet k uložení potřebného tělocvičného náčiní. Vybavenost tělocvičny nářadím a vybavení kabinetu dalšími pomůckami je standardní, dobré. Podmínky pro výuku byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Ve sledované výuce byl žákům při úvodním nástupu vždy stanoven obsah i cíl hodiny. Většina vyučovacích jednotek měla klasickou stavbu. V úvodní rušné části i při rozcvičení zařadili vyučující vhodná průpravná cvičení tak, aby byli žáci pro hlavní činnost dostatečně rozcvičeni. Ve většině vyučovacích hodin bylo cílem procvičit herní činnosti jednotlivce při volejbalu a basketbalu. Obsahem jedné vyučovací hodiny byl metodický nácvik skoku vysokého, v jedné nízký start z bloků. Organizace výuky byla dobře propracovaná, vhodným rozdělením do dvojic a do družstev byl i efektivně využit čas. Souhrnně byla účelnost a vhodnost organizace výuky a použitých metod a forem práce hodnocena jako velmi dobrá. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Při průběžném hodnocení výkonu žáků respektovali učitelé jejich individuální dispozice, oceňovali snahu i dílčí pokrok v prováděných činnostech. Hodnocení bylo pozitivní a vedlo žáky k aktivitě po celou vyučovací hodinu. Psychohygienické podmínky výuky i výkony žáků byly kladně ovlivňovány pozitivními vztahy mezi učiteli a žáky, přátelskou atmosférou, tolerancí a vzájemnou spoluprací. V závěru hodin prováděli učitelé hodnocení výuky s rozбором zjištěných chyb a s návrhem k jejich odstranění. K výuce projevovali žáci pozitivní vztah. Sledovaná oblast motivace, interakce a komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá.

Pro žáky s přechodně změněným zdravotním stavem (vadné držení těla) zřídila škola jednu skupinu zdravotní tělesné výchovy, která je společná pro žáky od třetího do šestého ročníku.

Do výuky sedmých ročníků je pravidelně zařazován lyžařský výcvik. Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. V rámci okresu se zúčastňuje řady sportovních soutěží,

v některých dosahuje velmi dobrých výsledků (basketbalu, volejbalu a florbalu). Velmi dobré výsledky dosahují žáci i v lehké atletice.

Ve škole pracuje předmětová komise tělesné výchovy. Všichni její členové se podílejí při přípravě žáků na sportovní soutěže v rámci školy i okresu, individuálně se zúčastňují metodických seminářů případně dalších vzdělávacích sportovních akcí.

Kvalita výuky tělesné výchovy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky byly hodnoceny celkově jako velmi dobré. Personální zabezpečení výuky bylo vynikající v předmětech matematika, chemie, přírodopis, jazyk český a tělesná výchova, v ostatních sledovaných předmětech byla tato oblast hodnocena celkově jako průměrná. Průměrně byly hodnoceny i materiální podmínky výuky. Přestože v oblasti materiálního zabezpečení výuky dochází ve škole ke zlepšení ve vybavení učebnic, učebních pomůcek, v budování odborných pracoven a nákupu nového žákovského nábytku do běžných tříd, učitelé poměrně málo využívali ve vyučovacím procesu didaktickou techniku, nepracovali se všemi pomůckami v kabinetech uložených a navíc učební prostředí zejména ve třídách druhého stupně bylo nepodnětné. Stupněm vynikající bylo hodnoceno materiální zabezpečení výuky předmětu chemie. Psychohygienické podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Zvolené metody a formy práce, jejich průběh a efektivita byly rozdílné u jednotlivých pedagogů, celkově byly hodnoceny jako průměrné. Vstupní verbální motivace ve většině vyučovacích hodin zcela chyběla, avšak zvědavost žáků byla stimulována u některých pedagogů zvolenými metodami práce nebo použitím učebních pomůcek. Hodnocení žáků se řídí platnými právními předpisy. Verbální dovednosti žáků nebyly rozvíjeny v žádoucí míře.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla celkově hodnocena ČŠI jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Svou představu o dalším rozvoji školy ředitel realizuje od roku 1994, kdy je ve vedoucí funkci. Základní postuláty deklaruje v dokumentu nazvaném Koncepce rozvoje školy 2000/01. Její cíle jsou jasné - v oblasti vzdělávání plnit přijaté učební plány a připravit žáky co nejkvalitněji pro přechod na další stupně škol. Rodičovské veřejnosti chce škola i nadále nabízet: pro talentované žáky třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, pro žáky s poruchami dyslektického charakteru specializované třídy. V této koncepci je správně pamatováno i na další vzdělávání pedagogického sboru a prezentaci výsledků práce školy před veřejností. V oblasti materiálního zabezpečení výuky se ředitel ve své koncepci soustřeďuje na zlepšování prostředí školy a modernizaci fondu učebnic.

Celoroční plán práce pro tento školní rok vychází z analýzy výchozí situace. Byl přijat 4. září 2000 pedagogickou radou, obsahuje i plán práce školní družiny a plán veškeré kontrolní činnosti ředitele školy, úkoly pro výchovnou poradkyni. Jeho součástí je plán

s předpokládanými termíny pedagogických rad a schůzek rodičů, nebo dnů otevřených dveří. Další text je přehledem dosažených výsledků předchozího školního roku, zaměřený spíše na číselné údaje o škole. Nový plán zahrnuje hlavní úkoly, méně již organizační zabezpečení. Jednotlivé body jsou často obecně formulované cíle vzdělání a výchovy. Chybí konkretizace pro danou školu a zejména osobní zodpovědnost a způsob kontroly plnění těchto úkolů. Je k dispozici všem, kteří se účastní na jeho realizaci. Zástupkyně školy je zvláště zpracován pro třídy umístěné v Podlesí.

Tyto celoroční plány jsou konkretizovány do měsíčních plánů na poradách vedení školy. V nich je již činnost specifikována a je zde uváděna i osobní zodpovědnost za plnění. Takto koncipovaný plán se dostává na všechna pracoviště školy, pedagogové jsou s ním seznamováni i na provozních poradách.

Řízení školy se opírá po odborné stránce o metodické orgány. Kontrola ČŠI zjistila, že činnost mnoha z nich je pouze formální, některé nejsou vůbec ustanoveny, ačkoliv danému předmětu vyučuje řada učitelů bez příslušné odbornosti (občanská výchova). Komunikace mezi vedením školy a metodickými orgány je zúžena na problematiku pomůcek a vybavení učebnicemi, chybí zcela zásadní kontrola odborného plnění osnov i problematika metodické práce. Za nefunkční považuje ČŠI i předložené tematické plány. Mnohé jsou pouze obsahy příslušných učebnic nebo seznamy témat bez specifikace pro jednotlivé třídy či vyučující.

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola. V rámci volitelných předmětů mají všichni žáci sedmého až devátého ročníku cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky. Není jim tedy dána žádná možnost výběru, nepřihlíží se k jejich zájmům. V rámci nepovinných předmětů je ve všech ročnících prvního stupně vyučováno náboženství, pro matematické třídy jsou nabízena cvičení z českého jazyka, pro všechny pohybové a sportovní hry. V této nabídce je i programování a informatika, literárně dramatická výchova, sborový zpěv a národopisný soubor.

Pro vzdělávací problémy je v letošním školním roce individuálně integrováno 9 žáků, 35 je vyučováno ve specializovaných třídách.

Dle popsaných skutečností hodnotí ČŠI oblast plánování ve škole jako průměrnou.

Organizování

Ředitel pracuje ve škole od roku 1972. Nejdříve zde působil jako řadový učitel a vykonával funkci výchovného poradce, roku 1991 se stal zástupcem ředitelky školy. Do funkce ředitele školy byl jmenován dekretem čj. 1961/94-PeO v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství s účinností od 1. 7. 1994. Je statutárním orgánem školy. Jmenoval tři zástupkyně pro pedagogickou oblast, z nichž jedna plní funkci statutární zástupkyně ředitele školy. Hospodárka školy odpovídá za ekonomický úsek. Do užšího vedení dle potřeby je zvána i výchovná poradkyně. Ředitel školy delegoval některé své pravomoci na zástupkyně, avšak i ostatním pracovníkům jsou jejich povinnosti, kompetence i odpovědnost za splnění konkrétních úkolů známy.

Základní ustanovení, která se týkají řízení školy i výchovně vzdělávacího procesu jsou uvedena v organizačním řádu školy, ve vnitřním řádu školy a v celoročním plánu práce školy. Konkrétní a adresné pokyny jsou formulovány v měsíčních plánech. Operativní záležitosti a úkoly vyplývající z měsíčních plánů jsou probírány či hodnoceny na pravidelných provozních poradách. Další informace jsou předávány učitelům na centrální nástěnce ve sborovně školy, aktuální zprávy jsou sdělovány do jednotlivých pavilonů a kabinetů telefonicky, závažná oznámení jsou předávána během osobního jednání. Rodiče jsou informováni prostřednictvím deníčků, žákovských knížek, na třídních schůzkách, důležitá sdělení dostávají doporučenou

poštou.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada. Z předložené dokumentace vyplývá, že se schází 5x v roce, řeší otázky organizačního charakteru a třídní učitelé seznamují přítomné s chováním a dosaženým prospěchem žáků svých tříd. Ze zápisů však není zřejmé, k jakým dílčím závěrům při jednáních dospěli. Metodické orgány jsou stanoveny.

Povinná dokumentace školy je vedena ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podlouhlé i kulaté úřední razítko, které škola používala do doby inspekce na pracovištích, uvádělo nesprávný název školy. Ten byl s účinností od 1. 9. 1999 ŠÚ Vsetín upraven Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení vydaným dne 23. 6. 1999 pod čj. 2 275/1999 a dodatkem č. 1 – Změna zřizovací listiny vystaveném škole dne 16. 8. 1999 zřizovatelem. Touto skutečností porušila škola § 2 odst. 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. V dokumentaci třídních učitelů – katalogové listy, třídní knihy i třídní výkazy byly nalezeny administrativní nedostatky, které byly s vedením školy projednány. Řád školy pojednává o právech i povinnostech žáků. S jeho obsahem bývají žáci každoročně na počátku školního roku, dle záznamů v třídních knihách, seznamováni. Jeho ustanovení byla v době inspekce dodržována. Řád školy byl projednán a schválen pedagogickou radou 31. 8. 1998. Protokoly o komisionálních zkouškách nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Kniha úrazů je zavedena. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00 i Výroční zpráva o hospodaření školy za kalendářní rok 2000 byly zpracovány v souladu s § 17e, odst.2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v jeho platném znění. Výroční zpráva o činnosti školy byla projednána se zaměstnanci školy na poradě 7. 11. 2000.

Kontrolní mechanismy v účetnictví jsou prováděny prostřednictvím ředitele školy, který kontroluje a schvaluje finanční operace. S odpovědnými pracovníky za inventarizaci provádí řádnou inventarizaci majetku i inventarizaci pokladny čtyřikrát ročně.

Rada školy zřízena není. Škola se prezentuje na veřejnosti realizací řady akcí určených rodičům žáků, důchodcům nebo jiným školským zařízením. Tato činnost byla pozitivně hodnocena i rodičovskou veřejností v dotaznících jim určených. Podrobným zdrojem informací o práci školy za minulý školní rok je výroční zpráva. Škola spolupracuje s mateřskou školou v daném obvodu, s orgány státní správy a samosprávy a dalšími organizacemi.

Interní písemné dokumenty ředitele školy svědčí o tom, že jím vydávaná rozhodnutí jsou konkrétní a včasná, avšak ředitel školy nemá vytvořen účinný systém zpětné kontroly.

Oblast organizování hodnotí ČŠI na základě výše popsaných skutečností jako průměrnou.

Další kontrolní zjištění:

V osobních spisech zaměstnanců jsou založeny doklady o dosaženém vzdělání, platové výměry, pracovní smlouvy, zápočtové listy, přiznání osobních příplatků, přiznání odměn za mimořádnou práci aj. Jako obecný nedostatek v personální dokumentaci je neúplnost všech potřebných dokumentů, tj. pracovních smluv z předchozích zaměstnání, délka mateřských dovolených, data narození dětí a doby základní vojenské služby u mužů. Kontrolou dodržování příslušných ustanovení nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, v platném znění (dále jen nařízení vlády č. 251/1992 Sb.) bylo zjištěno, že škola má ve velké míře nesprávně zařazeny zaměstnance v platových stupních na základě nesprávného výpočtu započitatelné praxe. Tím došlo k porušení § 5 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. Zařazování do platových tříd je prováděno v souladu s § 4 nařízení vlády č. 251/1992Sb.

Limit počtu pracovníků, který je uvedený v závazných ukazatelích mzdové regulace není ve školním roce 2000/01 školou dodržen. Z výkazu Škol (MŠMT) P1-04 vyplývá, že má celkem 76,27 přepočtených zaměstnanců, z toho přepočtený počet pedagogických pracovníků je 54,45 a přepočtený počet ostatních zaměstnanců je 21,82. Avšak škola měla ŠÚ Vsetín stanovený limit pedagogických pracovníků 59,13, z toho 55,03 učitelů a 4,10 vychovatelů. V porovnání se skutečností šetří 3,78 přepočtených pedagogických pracovníků. Z uvedeného důvodu se u pedagogů vykazuje poměrně velké množství práce přesčas. Organizace vykazuje u většiny zaměstnanců práci přesčas v souladu se zákonem č. 65/1965 Sb., v platném znění (zákoník práce), u tří zaměstnanců bylo shledáno porušení § 97 odst. 3 zákoníku práce.

Pracovní smlouvy obsahují náležitosti potřebné pro uzavření pracovněprávního vztahu. Nedostatkem je pozdější datum sepsání pracovní smlouvy než je skutečný vznik pracovního poměru. Platové výměry obsahují všechny náležitosti, potřebné pro sjednání platových podmínek mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Avšak na stávajících platových výměrech není uvedena funkce, do níž je zaměstnanec zařazen. Funkce je uvedena pouze v dodatku k platovému výměru, který se však nemusí týkat všech zaměstnanců. Dále je na platovém výměru uvedena výše § 7 - osobního příplatku, výše § 9 – třídnictví a zvláštních příplatků, příp. výše § 8 – příplatku za vedení, datum účinnosti, podpis zaměstnance a razítko s podpisem ředitele školy. I u platových výměrů se v mnoha případech vyskytuje podpis převzetí s pozdějším datem než je nabytí jeho účinnosti. V mnoha případech není datum převzetí uvedeno vůbec. Osobní příplatky byly přiznávány na základě písemně stanovených kritérií. Jejich výše je stanovena v souladu s § 7 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. Z organizačního řádu vyplývá, že příplatek za vedení je přiznán a vyplácen u většiny zaměstnanců v souladu s ustanovením § 8 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. a přílohou č. 3 k tomuto nařízení vlády a § 5 odst. 4 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, v platném znění (dále jen zákon č. 143/1992 Sb.). K porušení § 5 odst. 4 zákona č. 143/1992 Sb., došlo v jednom případě, kdy byly neoprávněně vyplaceny mzdové prostředky. Výši příplatku za vedení zástupcům ředitele písemně stanovil ŠÚ Vsetín v tabulce „Okresní soustava příplatků, stanovená pro mzdovou kalkulaci škol v roce 2000 – čj. 642/ŘŠÚ-2000“. Škola má písemně stanoveny podmínky dle § 9 nařízení vlády č. 251/1992Sb., pro přiznání zvláštních příplatků. Je určeno rozpětí příplatků za třídnictví. Nejvyšší příplatek je přiznán třídním učitelům prvních, šestých a devátých tříd. U ostatních tříd je výše stanovena dle počtu žáků ve třídě. Samostatným písemným dokladem pro stanovení zvláštních příplatků je výuka ve specializovaných třídách. Rozpětí stanovené výše těchto zvláštních příplatků je přiznáno dle počtu odučených hodin v daných specializovaných třídách.

Další plat byl zaměstnancům školy vyplácen v souvislosti se splněním podmínek pro jeho přiznání v souladu s § 10a nařízení vlády č. 251/1992 Sb. Dle § 10 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., byly přiznány a vypláceny i odměny. Kritéria pro jejich přiznání byla vedením školy vypracována.

Pro rok 2000 byl ze státních prostředků organizaci přidělen limit na OPPP. Dle výkazu Škol (MŠMT) P1-04 byl stanovený limit vyčerpán v plné výši. Kontrolou bylo zjištěno, že organizace sjednala celkem 25 dohod o provedení práce, kterými si zajišťovala zejména zástupy za nemocné uklízečky, kuchařku ve škole v přírodě, vedení kroužku Valášek, krátkodobé zástupy nemocných učitelů apod. Dále škola sjednala 3 dohody o pracovní činnosti. Všechny dohody obsahují potřebné náležitosti pro uzavření tohoto specifického pracovněprávního vztahu. Datum zahájení práce v některých případech nesprávně předchází datum podpisu smluv.

Základní škola Křižná měla v roce 2000 společný fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) se ZŠ Jarcová dle smlouvy o sdružování prostředků. Smlouva byla kontrole předložena.

Finanční prostředky fondu se ukládaly na samostatném bankovním účtu. Finanční prostředky na tvorbu fondu z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy ZŠ Jarcová byly zasilány na účet fondu školy ŠÚ Vsetín. Organizace měla vypracovaný rozpočet, zásady a skutečné čerpání fondu pro rok 2000 v souladu s § 12 vyhlášky č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů. Zásady čerpání fondu byly uvedeny v Kolektivní smlouvě ze dne 3. 1. 2000 a dodatku ze dne 10. 1. 2000, které byly uzavřeny mezi ředitelem školy a základní organizací ČMOS. Škola čerpala fond na dary zaměstnancům, příspěvek na závodní stravování, kulturní a sportovní akce, půjčky a zlepšení pracovního prostředí. Kontrolou bylo zjištěno, že tvorba a čerpání fondu (neoprávněně proplacený příspěvek na školu v přírodě, úhrada poplatků za vedení bankovního účtu aj.) nebyla v souladu s vyhláškou č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

ZŠ je příspěvková organizace, která účtuje v soustavě podvojného účetnictví podle účtové osnovy a postupů účtování pro příspěvkové, rozpočtové organizace a obce vydané FMF v Opatření č. j. V/20 530/1992, ve znění pozdějších změn a doplnění. Organizace vede účetnictví jako celek a zpracovává je pomocí výpočetní techniky. Finanční prostředky přidělené Městským úřadem Valašské Meziříčí a ŠÚ Vsetín jsou vedeny na jednom bankovním účtu. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou účtovány na samostatném středisku (středisko 1 škola/ŠÚ). Na středisku byly účtovány ale i jiné finanční prostředky školy, např. čerpání rezervního fondu, fondu odměn. V souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 563/1991 Sb.), má organizace vypracovanou vnitřní směrnici, která obsahuje mimo jiné seznam účetních knih, seznam číselných znaků a zkratk použitých v účetnictví, postupy odepisování, postupy účtování, evidenci majetku. Účetnictví organizace je vedeno přehledně. Účetní doklady jsou číslovány souvislými číselnými řadami v souladu s vnitřní směrnicí organizace a jsou průběžně účtovány do účetnictví organizace podle uvedených účtových předpisů, splňují náležitosti účetních dokladů stanovené v § 11 zákona č. 563/1991 Sb. Škola sestavila řádnou účetní závěrku k 31. 12. 2000, kterou tvořila rozvaha, výkaz zisků a ztrát, hlavní kniha a přílohy v souladu s § 18 výše citovaného zákona. Při namátkové kontrole účetních dokladů za rok 2000 bylo zjištěno, že organizace vždy nedodržela § 4 výše citovaného zákona a Opatření FMF č. j. V/20 530/1992, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace, ve znění pozdějších změn a doplnění.

Vedení a motivování pracovníků

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy je propracována ředitelem školy v organizačním řádu školy a ve vnitřním řádu školy. Má jasná pravidla a umožňuje mu školu řídit. Při své práci vychází z celoročního plánu práce školy a měsíčních plánů. Úkoly v těchto plánech obsažené jsou upřesňovány a doplňovány na pravidelných provozních poradách. Zde bývají učitelé informováni o všech plánovaných aktivitách, o výsledcích pravidelných kontrol i o organizačním zajištění provozu školy při rozsáhlejší údržbě budovy během školního roku.

Vzhledem k zaměření školy ředitel klade důraz na odborné zabezpečení výuky matematiky a přírodovědných předmětů a na postupné zlepšování materiálně technických podmínek pro práci žáků i učitelů. ČŠI zjistila, že spolupráce mezi metodickými orgány je nevyhovující a chybí vzájemná komunikace s vyučujícími odloučeného pracoviště. Všem pedagogům je dán prostor k uplatnění tvořivosti. Této možnosti však využívá jen malá část pracovníků. Ředitel uplatňuje demokratický styl řízení založený na důvěře ke všem pracovníkům.

Vedení školy podporuje sebevzdělávání učitelů. V letošním roce dokončují studium

na pedagogické fakultě dvě pedagožky. V průběhu roku navštěvuje většina vyučujících různé vzdělávací akce pořádané pedagogickým centrem nebo jinými institucemi. Pomoc začínajícím pedagogům je zajištěna uvádějícími učiteli. Při inspekci však bylo zjištěno, že učitelce s malou praxí nepřidělila vedoucí předmětové komise sledovaného předmětu žádného zkušeného pedagoga.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků školy je vytvořen. Pro přiznání nenárokových složek platu byla zveřejněna kritéria. Výše osobních příplatků je stanovena podle pevně určených částek za různé činnosti spojené s organizačním zajištěním mimoškolních aktivit, upřednostněna je kvalita a náročnost práce vyučujícího a vedení metodického orgánu. Za splnění cílových úkolů a prezentace školy jsou udělovány odměny. Škola odměňuje zaměstnance nejen ze státní dotace, ale mimo jiné i z fondu odměn, hospodářské činnosti, dotace úřadu práce a při životních a pracovních výročích i z FKSP. Způsob stanovení a vyplácení nenárokových složek platu je v souladu s ustanovením § 12 zákona č. 143/1992 Sb. a § 7, § 10 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. Ze státního rozpočtu škola tvoří pouze fond FKSP.

Sebehodnocení školy je prováděno ve výroční zprávě. S výsledky práce žáků jsou rodiče dvakrát v roce seznamováni na plenárních schůzích.

Na základě uvedených skutečností je oblast vedení a motivování pracovníků hodnocena ČŠI jako průměrná.

Kontrolní mechanismy

Pro kontrolu práce celé školy má ředitel písemně zpracován plán kontrolní a hospitační činnosti. Je velmi podrobný, sestavený na jednotlivé měsíce školního roku i s uvedením termínu a odpovědného člena vedení školy k vykonávání kontroly. Přestože vedení povinné pedagogické dokumentace sledují tři zástupkyně, jsou zápisy v třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech zejména na druhém stupni neúplné, známky žáků často vyučující přepisují. Práce předmětových komisí je především posuzována prostřednictvím zápisů z jejich jednání. Kontrola tematických plánů s časovým rozvržením učiva není důsledně prováděna, oblast bezpečnosti práce a požární ochrany naopak průběžně – zápisy z provedených revizí byly předloženy. Kontrolní mechanismy v účetnictví jsou prováděny prostřednictvím ředitele školy, který kontroluje a schvaluje finanční operace.

Hospitační činnost není vedením školy prováděna systematicky. Četnost uskutečněných hospitačních nelze hodnotit jako dostačující. Záznamy i s popisem průběhu výuky a doporučením ke zlepšení práce jsou vedeny, závěry bývají s vyučujícími projednávány. Zjištěné poznatky ze sledovaných hodin nejsou na provozních poradách ani na jednáních pedagogické rady probírány.

K hodnocení úrovně výsledků učení píší žáci v českém jazyce a v matematice čtvrtletní písemné prověrky, jejichž analýzy mají rozdílnou úroveň. Vedoucí metodických orgánů je předkládají řediteli školy. Žáci 1. - 5. ročníku v Podlesí neřeší shodné úkoly se svými vrstevníky v hlavní školní budově. Celostátně doporučené testy zatím škola nepoužívá.

Kontrolní systém hodnotí ČŠI jako průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry školy jsou promyšlené a realizují se. Ředitel školy má představu o dalším rozvoji školy především v oblasti materiálně technické a v oblasti mimoškolních činností i prezentace školy na veřejnosti. Vytváří pro všechny zaměstnance příznivé pracovní podmínky. Nedostatky byly shledány především v oblasti vnitřní kontroly. Její výsledky nejsou dostatečně analyzovány a důsledně využívány v další práci. Oblast výchovně vzdělávací postrádá podpůrnou činnost metodických orgánů.

Kvalita řízení školy je ČŠI hodnocena celkově jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Výchovná poradkyně byla jmenována do funkce v roce 1994. Má písemné pověření od ředitele školy i zpracovanou náplň práce výchovného poradce. V současnosti studuje tento obor na Pedagogické fakultě UP v Olomouci. Absolvovala další kurzy s problematikou nápravy sociálně patologických jevů, sexuální výchovy, zdravého životního stylu a další.

Pro poradenskou práci a styk se žáky a rodiči má vyčleněný samostatný kabinet, účelně a prakticky zařízený pro tento účel. Postupně si zde doplňuje knihovnu s literaturou zaměřenou na oblast své činnosti. Ta je k dispozici všem vyučujícím.

Kontakt s rodiči probíhá ve stanovených úředních dnech dvakrát týdně, jednou dopoledne, jednou v odpoledních hodinách. Pravidelně mohou rodiče využívat služeb výchovné poradkyně vždy v době konání třídních schůzek. Jednání s nimi probíhají většinou individuálně, často za přítomnosti třídního učitele. O jednáních jsou prováděny zápisy, které rodiče dostávají poštou. Nejsou však evidovány v jednacím protokolu, nemají číslo jednací. Obsahují i dohodnutá opatření a závěry z jednání. S rodiči žáků devátých ročníků jsou pořádány schůzky zaměřené na profesní volbu. Se žáky jedná výchovná poradkyně individuálně, formou rozhovoru.

Výchovná poradkyně využívá blízkosti místní pedagogicko psychologické poradny k úzké spolupráci v oblasti péče o žáky integrované. Má dobrou spolupráci i s úřadem práce, který nabízí pro žáky besedy o volbě povolání. Při řešení výchovných problémů se obrací na středisko výchovné péče a úřad sociální péče. Ostatním pedagogickým pracovníkům školy nabízí metodickou a poradenskou pomoc při práci s problémovými žáky, doporučuje a zapůjčuje literaturu. Vedení školy informuje o aktuálních výchovných problémech a podává návrhy na potřebná opatření.

Péče o žáky talentované probíhá ve škole pouze formou individuálního vedení při přípravě na soutěže, olympiády a vystoupení při školních akcích. Výchovná poradkyně vede přehled o účastnících těchto akcí a jejich výsledcích.

Integrovaní žáci

Péči a vedení dokumentace o individuálně integrovaných žácích zabezpečuje výchovná poradkyně. Škola vykazuje 9 těchto žáků a 35 žáků zařazených do tří specializovaných tříd. Všichni mají zpracovány odborné posudky pedagogicko psychologické poradny včetně doporučení k integraci. Každý má vypracovaný individuální plán, který je prokazatelně konzultován s třídními učiteli, rodiči i žákem. Kvalita individuálních plánů je různá, většinou jsou dobře zpracované s ohledem na doporučení poradny.

Žákům s diagnostikovanou dyslexií se věnují pracovnice školy - speciální pedagožky formou ambulantní nápravy dyslexie. Ve výuce jsou podle plánů zohledňováni při hodnocení a klasifikaci. V době inspekce jim nebyla v některých běžných třídách věnována individuální péče. Možnosti slovního hodnocení škola nevyužívá.

Služby výchovného poradenství byly hodnoceny jako velmi dobré.

Minimální program prevence

Metodička prevence je jmenována ředitelem školy, nemá písemné pověření. Program minimální prevence sociálně patologických jevů je vypracován, avšak pouze v pracovní verzi, jeho struktura je rámcově vytvořena. Některé oblasti ještě nemají zcela konkrétní náplň. Program neobsahuje jasné cíle v jednotlivých oblastech, odpovědnost za realizaci jednotlivých úkolů a způsob vyhodnocování jejich efektivity. V současnosti jsou upřednostňovány drogové závislosti a šikana. Ostatní oblasti ještě nejsou propracovány. Témata prevence sociálně patologických jevů jsou zaváděna do výuky občanské a rodinné výchovy, na prvním stupni do prvouky a přírodovědy, nejsou však do programu zapracována.

Metodička plní úkoly stanovené metodickým pokynem MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51 jen částečně. Chybí jí vedení krajského koordinátora prevence. Na realizaci programu se nepodílejí další subjekty.

Ředitel školy vytváří podmínky pro uskutečňování programu, zajišťuje vzdělávání i dostatek odborných a metodických materiálů. Spolupráce s rodiči je zabezpečena metodickou prevencí v těsné vazbě na výchovnou poradkyni.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika

Do školní družiny (ŠD) je zapsáno 134 žáků z prvního až pátého ročníku školy v pěti odděleních, jedno oddělení je detašované v Podlesí. ŠD pracuje od 6:00 do 8:40 a od 11:00 do 16:00 hod. Pravidelná činnost o prázdninách není, podle rozpisu Městského úřadu ve Valašském Meziříčí se při prázdninové činnosti střídá celkem 6 škol ve městě. Rodiče přispívají na provoz částkou 150,- Kč/měsíčně. Jako součást družiny v Podlesí pracují dva zájmové kroužky - dramatický a výtvarný.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Všechny vychovatelky s výjimkou jedné jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Prostory určené pro práci školní družiny jsou nevyhovující. Ke své činnosti využívá pouze jednu učebnu určenou pro činnost ŠD a další tři kmenové třídy prvního stupně, což velmi ztěžuje práci vychovatelek zejména v oblasti podnětného a estetického vybavení. Dále využívají vychovatelky školní hřiště, zahradu, tělocvičnu i knihovnu školy. Na výzdobě, uspořádání a údržbě zejména učebny ŠD se podílejí i žáci svými především výtvarnými pracemi. Zásady bezpečnosti žáků jsou zakotveny v režimu ŠD a jsou patřičně zohledňovány při plánování a přípravě jednotlivých činností včetně hlavních psychohygienických zásad.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou s výjimkou prostorových velmi dobré.

Řízení ŠD

Ve Výroční zprávě školy za školní rok 1999/00 je hodnocena činnost družiny pouze stručně, krátce a příliš obecně. Podle zjištění ČŠI rozsah provozu odpovídá potřebám žáků a jejich zákonných zástupců. Režim (vnitřní řád) školní družiny je funkční a dává dostatečný rámec pro provoz. Povinná dokumentace je vedena dle § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, údaje v zápisových listcích nejsou úplné, není zcela ujasněn způsob zápisů do docházkových sešitů. Vychovatelky jsou členkami pedagogické rady, jejího jednání se však přímo zúčastňuje jen vedoucí vychovatelka, která je pak zodpovědná za přenos všech informací. Ředitel školy přenesl část svých kompetencí (i kontrolních) v oblastech pracovních a organizačních záležitostí, výchovné činnosti a materiálně technického zajištění na vedoucí vychovatelku. Zde však ČŠI zjistila rezervy zejména v provádění kontrolní činnosti. Hospitační činnost byla v družině prováděna dosud pouze v oblasti dokumentace, nedostatky však zjištěny nebyly a žádná opatření tedy nebyla přijímána. Další obdobné kompetence pak ředitel školy přenesl na zástupkyni ředitele v Podlesí.

Řízení školní družiny je na průměrné úrovni.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Jednotlivá oddělení družiny jsou naplňována až do počtu 30 žáků, na základě schválení Městské rady ve Valašském Meziříčí ze dne 3. 11. 1999 pod č.j. 27/08. Již v systému plánování práce družiny jsou zahrnuty metody a formy činností specifické pro pedagogiku volného času, které účinně podporují rozvoj fantazie, tvořivosti, aktivity, spolupráce a seberealizace dětí v rámci odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Skutečnou realizaci těchto činností potvrdily hospitace v rámci komplexní inspekce. ŠD neumožňuje žákům přípravu na vyučování. Stravování žáků je zajištěno a zejména ze strany vychovatelek je věnována patřičná pozornost kultuře stolování. Činnost družiny je výrazně prezentována na veřejnosti, zejména je třeba ocenit vystupování dětí v ústavu sociální péče a domově důchodců, spolupráci vychovatelek při zápisu do prvních tříd i účast všech dětí na mnoha dalších kulturních a zájmových akcích především v rámci města a okresu.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni.

Na základě výše uvedených zjištění hodnotí ČŠI kvalitu výchovně vzdělávací činnosti školní družiny celkově jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- Souhlas MŠMT ČR ze dne 19. 10. 1998 vydaný pod č.j. 28 861/98-22 s časovými úpravami přestávek ve škole
- Třídní knihy platné ve školním roce 1999/00 a 2000/01
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů prvního a druhého stupně platné pro školní rok 2000/01
- Plány práce metodických orgánů pro školní rok 2000/01 a zápisy z jejich jednání
- Plán sportovních soutěží pro školní rok 2000/01

- Obsazení tělocvičny školy ve školním roce 2000/01
- Koncepce rozvoje školy 2000/01
- Plány práce pro školní rok 2000/01
- Hospitační záznamy inspektorů
- Náhodně vybrané žákovské knížky a sešity žáků
- Povinná dokumentace školní družiny dle § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech
- Roční a měsíční plány školní družiny pro školní rok 2000/01
- Schválení limitu žáků ve ŠD (Městská rada ve Valašském Meziříčí, čj. 27/08)
- Náplň práce vedoucí vychovatelky ŠD
- Obecně závazná vyhláška města Valašské Meziříčí č. 2/2001
- Náplň práce výchovného poradce, učitele, třídního učitele
- Osobní dokumentace výchovného poradce
- Dokumentace k volbě povolání, přehled úspěšnosti žáků v přijímacím řízení
- Minimální program prevence sociálně patologických jevů
- Osobní dokumentace metodika prevence
- Kritéria pro přiznání osobního příplatku pro školní rok 2000/01
- Písemné práce z českého jazyka a matematiky za školní rok 2000/01
- Učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2
- Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2000/01
- Hospitační záznamy vedení školy
- Protokoly z provedených revizí ve školním roce 1999/00, 2000/01
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
- Personální dokumentace pedagogických pracovníků
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00
- Výroční zprávy o hospodaření školy za rok 2000
- Zřizovací listina Městského úřadu Valašské Meziříčí ze dne 16. 10. 1992 včetně dodatku, kterým se mění název školy
- Rozhodnutí ŠÚ Vsetín čj. 2275/1999, kterým byla provedena změna zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999
- Výkaz o základní škole V 3-01
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže V 17-01
- Mzdové listy roku 2000
- Vnitřní platový předpis školy
- Organizační schéma školy
- Výkaz P1-04 za 1.-4. čtvrtletí 2000
- Vnitřní směrnice organizace pro rok 2000
- Účtová osnova platná pro účtování v roce 2000
- Úprava rozpočtu závazných ukazatelů pro rok 2000
- Rozvaha a výkaz zisků a ztrát za rok 2000
- Hlavní kniha za období XII/2000
- Účetní doklady za rok 2000

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Na základě úpravy rozpočtu MŠMT ČR byly základní škoře stanoveny ŠÚ Vsetín dne 5. 12. 2000 nové závazné ukazatele neinvestičních prostředků pro rok 2000. Škoře nebyla ze státních prostředků přidělena investiční dotace.

ŠÚ Vsetín přidělil na rok 2000 neinvestiční prostředky	Kč 14 430 506,-
z toho na platy	Kč 10 135 407,-
na OPPP	Kč 64 270,-
na neinvestiční náklady	Kč 4 230 829,-
z toho na účelovou dotaci DVPP	Kč 26 460,-

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových provozních nákladech školy dle hlavní knihy úč. třídy 5 a výkazu zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 byl 66 %.

Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly čerpány v kontrolovaném období dle hlavní knihy následovně:

mzdové prostředky celkem	Kč 10 199 677,-
z MP OPPP	Kč 64 270,-
učebnice a uč. pomůcky	Kč 356 508,10
vzdělávání zaměstnanců – účelová dotace	Kč 26 460,-
zákonné odvody	Kč 3 747 030,-
ostatní neinvestiční náklady	Kč 100 831,90
celkem	Kč 14 430 506,-

Z uvedeného vyplývá, že státní dotace byla vyčerpána. Závazné ukazatele (prostředky na platy, OPPP, neinvestiční výdaje) nebyly překročeny. Byla provedena kontrola majetku zakoupeného ze státní dotace doklady č. D81, D92, D156, D 190, D 201, D 245, D 249, P45, D 174, D 96, D 170. Majetek byl řádně zaevidován. Vyúčtování účelové dotace na další vzdělávání zaměstnanců (DVPP), které je součástí výroční zprávy o hospodaření bylo kontrole předloženo.

Hodnocení čerpání mzdových prostředků

Limit prostředků na platy a OPPP byl v plné výši vyčerpán a limit počtu pracovníků na škole je mírně nedočerpán.

Při kontrole čerpání mzdových prostředků v návaznosti na účetnictví a výkaznictví Škol (MŠMT) P1-04 bylo zjištěno, že škola porušila § 2, odst. 6 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Nebylo zjištěno nerovnoměrné čerpání mzdových prostředků. K 30. 6. 2000 škola čerpala mzdové prostředky ve výši 50,73 % k ročnímu limitu. Na konci kalendářního roku byl limit v plné výši vyčerpán. Vzájemný poměr nenárokových složek platu byl dodržen.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Kontrolou provozních prostředků bylo ve výše popsáných oblastech zjištěno neoprávněné čerpání financí ze státního rozpočtu.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- škola nabízí dětem talentovaným i se specifickými poruchami učení dostatečně bohatou nabídku ve vzdělávání
- dlouhodobě velmi dobré výsledky žáků v matematických soutěžích a matematické i chemické olympiádě
- žáci školy dosahují velmi dobrých výsledků v různých soutěžích z českého jazyka
- kvalitní úroveň výchovně vzdělávací práce učitelek prvního stupně ve výuce českého jazyka
- učitelé prvního stupně si vyrábějí funkční názorné pomůcky
- snaha vytvářet katalogy žákovských prací ve výtvarné výchově na prvním stupni
- aktivizace samostatného myšlení žáků ve vyučovacích hodinách chemie
- odborná učebna německého jazyka, odborná učebna anglického jazyka
- nově obnovená odborná pracovna chemie
- pestré, zajímavé a motivující metody činností školní družiny
- prezentace školní družiny i vně školy
- postupné zlepšování materiálně technických podmínek školy

Negativa :

- celoroční plán práce pro školní rok 2000/01 je formulován příliš obecně, bez konkrétní představy realizace a zodpovědnosti u řady úkolů
- škola nedává žákům v oblasti volitelných předmětů výběr
- při výuce je málo používáno názorných pomůcek a didaktická technika
- podcenění významu výchovných předmětů pro rozvoj osobnosti žáka
- chyby v technice a metodice práce s rytmickými nástroji, chybějící hudební doprovod učitele na hudební nástroj
- malá frekvence známek v žákovských knížkách u předmětů s estetickým zaměřením
- integrovaným žákům ve třídách druhého stupně nebyla věnována v některých vyučovacích hodinách individuální péče
- nekonkrétní zápisy učiva tělesné výchovy v třídních knihách druhého stupně
- individuální nerovnoměrné rozvržení osnov tělesné výchovy v některých ročnících a třídách druhého stupně
- formální role předmětových komisí v oblasti sledování návaznosti učiva v jednotlivých ročnících a paralelních třídách, rovněž i v oblasti metodické práce
- nedostatečná spolupráce metodických orgánů v hlavní budově školy s pedagogy odloučeného pracoviště
- kontrolní činnost v oblasti školní družiny je nedostačující
- pedagogové nejsou seznamováni s obecnými závěry realizovaných hospitací

- nedůsledná kontrolní činnost vedení školy
- prostředí pro výuku v odloučeném pracovišti je málo podnětné pro estetické rozvíjení žáků

Doporučení:

- upravit učební osnovy ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR čj. 15 986/99-22
- upravit tematické plány volitelného předmětu cvičení z matematiky a cvičení z jazyka českého v souladu s realizovaným vzdělávacím programem
- nabídnout žákům větší škálu výběru v oblasti volitelných předmětů
- rozšířit možnosti pro relaxaci žáků a jejich pohybové aktivity i během přestávek
- odstranit formálnost v práci metodických orgánů
- informovat rodiče o prospěchu ve všech předmětech
- učitelce českého jazyka s malou praxí zajistit metodickou pomoc uvádějícím učitelem
- provádět podrobnější analýzu písemných prací z českého jazyka
- na druhém stupni volit pro žáky pestřejší metody práce s využitím didaktické techniky a názorných pomůcek
- zvýšit nároky na úpravu písemností ve třídách 6. - 9. ročníku
- ve vyučovacích hodinách věnovat větší pozornost žákům se specifickými potřebami učení
- zkvalitnit plánování výuky předmětů s estetickým zaměřením, dokončit katalog výtvarných prací žáků jako možný metodický materiál
- uvažovat o změně v organizaci výuky na polo odbornou výuku zejména v hudební výchově
- důsledně naplňovat jasně vymezené dílčí kompetence v oblasti kontroly školní družiny
- zápisy z jednání s rodiči provádět ihned při jednáních a nechat dohodnutá opatření a závěry podepsat od rodičů nebo zákonných zástupců žáka bezprostředně na místě
- dokončit zpracování programu prevence ve všech oblastech v souladu s metodickým pokynem MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000 - 51
- zkvalitnit vnitřní kontrolní systém školy

Vzhledem k výše popsaným inspekčním zjištěním hodnotí ČŠI Základní školu Valašské Meziříčí, Křížná 167, okres Vsetín celkově jako průměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Mrázová	Věra Mrázová v. r.
Členové týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	.Miloslav Brůzl v. r.
	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza v. r.
	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.
	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v. r.
	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Štěpánka Mikulenková v. r.
	Jana Mičolová	Jana Mičolová v. r.
	Bc. Jana Formanová	.Jana Formanová v. r.

Ve Vsetíně dne 24. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. června 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jaromír Pagáč

Jar. Pagáč v. r.

Předmětem komplexní inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy. Okresní úřad Vsetín – referát školství, Pod Vršky 27, Vsetín	2001-06-18	55/01
Zřizovatel: Město Valašské Meziříčí, Náměstí 7, 757 38 Valašské Meziříčí	2001-06-18	54/01
Rada školy zřízena není		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.